Stockholms universitet

Datum 20241211

Studiehandledning

Det professionella samtalet i vägledningsprocessen (7,5 hp)

UCSY05

Vårtermin 2025

Kursansvarig:

Aino Collmar

Christer Langström

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet Institutionen för pedagogik och didaktik 106 91 Stockholm	Besöksadress: Frescativägen 54 www.edu.su.se	Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Välkomna till kursen *Det professionella samtalet i vägledningsprocessen!* Under delkursens inledande föreläsningar kommer vi gemensamt att bearbeta olika teorier och metoder inom det karriärvägledande fältet, vilket inbegriper både teoretiska perspektiv på mellanmänsklig kommunikation likväl som förhållningssätt och samtalsmetodiska färdigheter i professionella vägledningssamtal.

Den litteratur som behandlas vid föreläsningar/seminarier anges i schemat/time edit. En viktig notering är att kursens inledande föreläsningar också innehåller undervisning i form av olika tillämpningsövningar där ni ges utrymme att prova/öva på samt diskutera olika samtalsmetodiska färdigheter kopplat till aktivt lyssnande. Vi rekommenderar er därför att delta på föreläsningarna då dess kunskapsinnehåll underlättar kursens samtliga uppgifter.

Kursen innehåller totalt fyra obligatoriska uppgifter (beskrivna nedan) varav den fjärde är examinerade och utgör underlag för slutbetyg på kursen. Läs noga igenom samtliga uppgifter inför kursstart och formulera gärna frågor till detta tillfälle i de fall vi tillsammans behöver klargöra innehållet i kursen.

Vi ses vid kursstart! Christer & Aino

Kontaktuppgifter

Christer Langström, kursansvarig: christer.langstrom@edu.su.se

Aino Collmar, kursansvarig: aino.collmar@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

Undervisningen utgörs av föreläsningar, seminarier och grupparbeten. Kursen har en sida på lärplattformen Athena (https://athena.itslearning.com) där en översikt över undervisningstillfällena ges under fliken Planering. Du hittar schema i TimeEdit. Länkar till de ”mötesrum” som används i Zoom kommer att finnas på kursens Athenasida. Använd gärna ett headset i seminarierna för bästa ljudkvalitet. Support för lärplattformen Athena hittar du som en flik när du loggat in där. För teknisk support kan du vända dig till Serviceportalen på universitets hemsida: https://www.su.se/utbildning/studentservice/mitt-universitet Kursens seminarier används för att diskutera kursinnehållet och för de presentationer som basgrupperna gör som en del av kursens examination (se nedan). De uppgifter som seminarierna ägnas åt kommer att presenteras vid kursintroduktionen tillsammans med information om vid vilka schemalagda tillfällena som varje basgrupp ska delta. Det är obligatoriskt att delta i seminarierna och om man inte kan delta vid något av dem behöver en ersättningsuppgift göras (dessa ersättningsuppgifter kommer att finnas på Athena).

Kursens upplägg och innehåll

I kursen introduceras grundläggande perspektiv, teorier och begrepp om interaktion och kommunikation i samtal i institutionella sammanhang. Professionella förhållningssätt och strategier för samtalsledare behandlas, inbegripet samtalsledares självkännedom och självreflektion. Vidare introduceras grundläggande samtalsmodeller och metoder för studie- och yrkesvägledande samtal. Dessa kopplas även till samtal som sker via andra kommunikationskanaler än fysiska möten. Kursens innehåll relateras genomgående till professionella samtal med fokus på individers karriärprocesser.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- redogöra för grundläggande teorier och begrepp avseende interaktion och kommunikation i institutionellasammanhang,
- identifiera professionella samtalsmetoder och förhållningssätt i vägledande samtal,
- reflektera kring den egna professionella vägledarrollen i relation till professionella samtalsmetoder och förhållningssätt samt studie- och yrkesvägledande samtal.

Se aktuell kursplan

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom en individuell skriftlig examination i form av en analys av genomfört samtal som bedöms enligt en sjugradig betygsskala (A-F). Analysen av samtal lämnas in senast 19/2 Kl 23:59. Förlängd skrivtid 26 februari kl 23:59. Omexamination lämnas in senast 28/3 2025 Kl 23:59.

Komplettering för obligatoriska moment:

Litteraturseminarium – skriftlig komplettering innan kursavslut.

Forumspel I och metodseminarier kompletteras vid ett extra muntligt tillfälle per seminarium under kursens gång.

Forumspel II kompletteras vid ett extra muntligt tillfälle efter kursslut.

Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförda obligatoriska delar.

Betygssättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning)

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt

Underkända betyg

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Kursens betygskriterier presenteras i studiehandledningen. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

För att få slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E samt genomförda och godkända delar. För detaljerad information, se studiehandledning för kursen.

F och Fx är underkända betyg. För betyget F gäller omprov, för Fx ges komplettering som lämnas in inom fem arbetsdagar efter att kompletteringsuppgift har meddelats av examinator, därefter gäller omprov.

För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen.

Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Alla inlämningar via lärplattformen Athena får inte innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten)

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en central informationssida som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett

grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Det professionella samtalet i vägledningsprocessen, VT 2025

Kriterierna avser: Examinationsuppgift – Reflekterande analys av samtal

A	Uppgiften visar att studenten har utmärkt förmåga att reflektera och analysera vägledningssamtal i relation till teoretiska perspektiv på samtal och interaktion vilket framgår genom: ○ Studenten följer alla instruktioner för uppgiften på ett utmärkt sätt och behandlar alla punkter på ett fördjupat och relevant sätt. ○ Studenten diskuterar och problematiserar väsentliga frågor kring vägledningssamtal och vägledarroll utifrån kursens teorier och metoder. Studenten visar en djup förståelse för samtalsstödjande praktik och dess syfte och effekt. ○ Studenten belyser empati, empowerment och professionellt förhållningssätt i vägledning på ett nyanserat och kritiskt sätt. Studenten ger exempel på hur dessa begrepp kan användas och utvecklas i vägledningssamtal. ○ Studenten drar självständiga och motiverade slutsatser om sitt eget agerande som samtalsledare utifrån litteratur och erfarenhet. Studenten identifierar sina styrkor och utvecklingsområden och ger relevanta och konkreta förslag på hur de kan förbättra sina kunskaper och färdigheter som vägledare. ○ Uppgiften är tydlig, stringent och logisk i sin struktur och argumentation. Texten är språkligt välformulerad och korrekt. Uppgiften är genomgående väl förankrad i kursens litteratur och uppvisar mycket god förståelse av innehållet. Formalia är genomgående korrekt. Vissa brister i något avseende kan förekomma.

B	Uppgiften visar att studenten har mycket god förmåga att reflektera kring och analysera vägledningssamtal i relation till teoretiska perspektiv på samtal och interaktion vilket framgår genom: ○ Studenten följer alla instruktioner för uppgiften på ett mycket bra sätt och behandlar alla punkter på ett fördjupat och relevant sätt. ○ Studenten belyser relevanta frågor kring vägledningssamtal och vägledarroll utifrån kursens teorier och metoder. Studenten visar en god förståelse för samtalsstödjande praktik och dess syfte. ○ Studenten diskuterar empati, empowerment och professionellt förhållningssätt i vägledning på ett fördjupat och relevant sätt. Studenten ger exempel på hur dessa begrepp kan användas och utvecklas i vägledningssamtal. ○ Studenten drar relevanta och motiverade slutsatser om sitt eget agerande som samtalsledare utifrån litteratur och erfarenhet. Studenten identifierar sina styrkor och utvecklingsområden och ger förankrade och konkreta förslag på hur de kan förbättra sina kunskaper och färdigheter som vägledare. ○ Uppgiften är tydlig, stringent och logisk i sin struktur och argumentation. Texten är språkligt välformulerad och korrekt. Uppgiften är genomgående förankrad i kursens litteratur och uppvisar god förståelse av innehållet. Formalia är genomgående korrekt. Vissa brister i något avseende kan förekomma.
C	Uppgiften visar att studenten har god förmåga att reflektera kring och analysera vägledningssamtal i relation till teoretiska perspektiv på samtal och interaktion vilket framgår genom: ○ Studenten följer alla instruktioner för uppgiften på ett bra sätt och behandlar alla punkter på ett relevant sätt. ○ Uppgiften belyser på ett relevant sätt teoretiska perspektiv och metoder i relation till samtalsstödjande praktik. De aspekter som tas upp jämförs med centrala perspektiv från kursens teorier och metoder. ○ Studenten diskuterar empati, empowerment och professionellt förhållningssätt i vägledning på ett delvis fördjupat och relevant sätt. Studenten ger exempel på hur dessa begrepp kan användas och utvecklas i vägledningssamtal. ○ Studenten visar god förmåga till självreflektion genom att dra relevanta slutsatser om egna styrkor och utvecklingsområden i vägledarrollen. ○ Uppgiften är på ett bra och relevant sätt förankrad i kursens innehåll. ○ Kraven på formalia uppfylls. Texten har god struktur och tydligt språk. Vissa brister i något avseende kan förekomma.
D	Uppgiften visar att studenten har tillfredsställande förmåga att reflektera kring och analysera vägledningssamtal i relation till teoretiska perspektiv på samtal och interaktion vilket framgår genom:

	○ Studenten följer alla instruktioner för uppgiften och behandlar alla punkter på ett relevant sätt. ○ Uppgiften tar upp och belyser relevanta aspekter av teoretiska perspektiv och metoder i relation till samtalsstödjande praktik. Redogörelser är mestadels korrekta. ○ Empati, empowerment och professionellt förhållningssätt i vägledande samtal belyses på ett tillfredställande relevant sätt. ○ Uppgiften anknyter på ett tillfredsställande och relevant sätt till kursens innehåll. ○ Studenten visar tillfredställande förmåga till självreflektion genom att dra relevanta slutsatser om egna styrkor och utvecklingsområden i vägledarrollen. ○ Kraven på formalia uppfylls och framställningen har struktur. Vissa brister i något avseende kan förekomma.
E	Uppgiften visar i tillräcklig grad att studenten har förmåga att reflektera kring och analysera vägledande samtal i relation till teoretiska perspektiv på samtal och interaktion vilket framgår genom: ○ Studenten följer alla instruktioner för uppgiften och behandlar alla punkter på ett tillräckligt sätt. ○ Uppgiften tar upp och belyser i tillräcklig grad relevanta aspekter av teoretiska perspektiv och metoder i relation till samtalsstödjande praktik. Redogörelser är mestadels korrekta. ○ Empati, empowerment och professionellt förhållningssätt i vägledande samtal belyses på ett tillräckligt relevant sätt. ○ Uppgiften anknyter i tillräcklig omfattning och på relevant sätt till kursens innehåll. ○ Studenten visar tillräcklig förmåga till självreflektion genom att dra relevanta slutsatser om egna styrkor och utvecklingsområden i vägledarrollen. ○ Kraven på formalia uppfylls i tillräcklig grad och framställningen har tillräcklig struktur. Vissa brister i något avseende kan förekomma.
Fx	Uppgiften är bristfällig vad gäller innehåll och/eller formalia enligt anvisning i studiehandledningen och betygskriterier och måste därför kompletteras enligt lärarens anvisningar.
F	En omfattande omarbetning av uppgiften krävs. Tänkbara orsaker kan vara något/några av följande: - Instruktionerna för uppgiften har inte följts. - Allt för stora brister finns i förståelsen av kursens innehåll. - Kurslitteratur saknas eller används på ett alltför begränsat sätt. - Språkanvändning och/eller disposition gör texten allt för svår att förstå - Referenser saknas i allt för stor utsträckning

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida https://www.su.se/utbildning senast två månader innan kursstart.

Bjørndal, C. R. P. (2017). *Konstruktiva stödsamtal: perspektiv och redskap vid handledning, rådgivning, mentorskap och coachning*. Stockholm: Liber (Kap 1-2, 4-6, 8-10 och 12-13, ca 175 s).

Dresch, J. & Lovén, A. (2010). Vägen efter grundskolan. I Lundahl, L. (red) *Att bana vägen mot framtiden: karriärval och vägledning i individuellt och politiskt perspektiv*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur. (ca 20 s)

Hilmarsson, H. T. (2018). *Empati*: Nyckeln till samarbete i professionella samtal. Lund. Studentlitteratur. (200 s)

Illman, R. & Nynäs, P. (2017). *Kultur, människa, möte: ett humanistiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur. (kap 2-4, 6) (ca 80 s).

Sundelin, Å och Hertzberg, F. (2022). *Studie- och yrkesvägledning i migrationens tid: kunskap, strategier och förhållningssätt.* Stockholm. Natur & Kultur. (kap 3, 5, 6) (ca 70 s)

Peavy, V. (1997, 1998*). Socio Dynamic Counselling: a constructivist perspective.* Trafford Publishing. (kap 1 – 9) (ca 144 s).
Open access
https://www.taosinstitute.net/images/PublicationsFreeBooks/Peavy_SocioDynamicCounselling_lr.pdf

Alternativt

Peavy, V. (2008). *Konstruktivistisk vägledning*. TRINOM (ca 140 sidor) (Kan finnas på bibliotek eller antikvariat)

Artiklar

Adelswärd, V. (1995). Institutionella samtal-struktur, moral och rationalitet. Några synpunkter på värdet av samtalsanalys för att studera mötet mellan experter och lekmän. *Folkmålsstudier: meddelanden från Föreningen för nordisk filologi*, *36*, 109-137. (ca 30 s). https://www.fnf.fi/Site/Data/822/Files/Adelsward_fms36.pdf

Persson, A. (2012). Ritualisering och sårbarhet: ansikte mot ansikte med Goffmans perspektiv på social interaktion. Liber. (sid 11-18 samt 78-170) ca 100 s.
https://portal.research.lu.se/en/publications/ritualisering-och-sårbarhet-ansikte-mot-ansikte-med-goffmans-pers

Illeris, K. (2012). Det utvidgade kompetensbegreppet. I *Kompetens – vad, varför och hur?* Lund. Studentlitteratur. 49 – 62. (ca 13 s). pdf

Lindh, G. (2003). Samtalet – det centrala i människors liv. I *Karriärvägledning – Hårda och mjuka verktyg, Samtal, Coaching, Portfolio*. Stockholm: Trinom förlag ab. (ca 25 s). pdf

Rogers, C. (1954). "Toward a Theory of Creativity" in *ETC: A Review of General Semantics* Vol. 11, No. 4 (SUMMER 1954), pp. 347-359 (ca 10 s). pdf

Artiklar kan tillkomma

Referenslitteratur/Valbar litteratur

Goffman, E. (2003). On Face-Work: An Analysis of Ritual Elements in Social Interaction. Reflections, 4(3), 7–13. https://doi.org/10.1162/15241730360580159

Hägg, Kerstin & Kuoppa, Svea Maria. (2007). *Professionell vägledning – med samtal som redskap.* Lund: Studentlitteratur (Kap. 1-4)

Einhorn, Stefan. (2007). *Konsten att vara snäll.* Stockholm. Forum/Bonniers.

Sveriges Vägledarförening. *Etisk deklaration.* (ca 2 s.) www.vagledarforeningen.org

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se.

Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.

Studieuppgifter

Under kursens gång kommer ni att arbeta med något vi kallar **läslogg**.

I läsloggen formulerar du dina reflektioner kring läst litteratur, föreläsningar och seminarier. Syftet är att det ska underlätta arbetet med kursens innehåll och därmed förbereda för den skriftliga examinationen (uppgift 4) genom att du ska få igång reflektion kring kursens innehåll i relation till dig själv och därmed djupna i ditt eget lärande.

En **läslogg** är en text där du funderar och bearbetar ditt lärande i text och reflekterar kring det du har läst. Gemensamt för alla loggar är att du beskriver och diskuterar **vad** du läst och **hur** du förstått det du läst i relation till undervisning, seminarier och samtalsövningar. Uppgiften är frivillig och behöver inte redovisas.

Studieuppgift 1

Forumspel: Tillämpning av samtal x 2

Syfte

Det övergripande syftet är att du ska börja lägga en grund för att utveckla ett professionellt förhållningssätt. Början till en sådan grund går dels genom att öva på att tillämpa samtalsmetodiska färdigheter och att utveckla din förmåga att observera vad som sker i samtal, samt omsätta observationen i handling. Dels utveckla din förmåga att ge och ta emot återkoppling/feedback. Tanken är att detta ska utveckla din självinsikt, självdiciplin och självkännedom vad gäller professionellt förhållningssätt och tillämpning av samtalsmetodiska färdigheter i vägledningssamtal. Båda tillfällena är obligatoriska.

Litteratur

Bjørndal, C. R. P. (2017). *Konstruktiva stödsamtal: perspektiv och redskap vid handledning, rådgivning, mentorskap och coachning*.

Sundelin, Å och Hertzberg, F. (2022). *Studie- och yrkesvägledning i migrationens tid: kunskap, strategier och förhållningssätt*

Lindh, G. (2003). Samtalet – det centrala i människors liv. I *Karriärvägledning – Hårda och mjuka verktyg, Samtal, Coaching, Portfolio*.

Tillvägagångssätt

Tillfälle 1: Campus 28/1. Distans 29/1

I mindre grupp kommer ni att obsevera vägledande samtal. Er uppgift är att utifrån tidigare föreläsningar/seminarier och kurslitteratur fånga ageranden från samtalsledaren som väcker tankar/känslor/frågor kring vägledarens agerande som samtalsledare. Upptäcker ni några samtalsmetodiska färdigheter? Vilka? Vad kan syftet med samtalsledarens agerande vara? Kan ni spåra något empatiskt beteende. Något exempel på aktivt lyssnande? Upptäcker ni någon motsats till ovanstående, t ex otydliga frågor, ej eftefrågade råd och uppmaningar, brister i det aktivalyssnandet?

Tillfälle 2: Campus 14/2. Distans 19/2
I grupper om 5 kommer ni att fortsätta utforska samtal som ni påbörjade vid tillfälle 1 och i samma form. Tillfälle 2 genomför ni på egen hand men en lärare kommer att cirkulera mellan grupperna.

Obs! Samtalstillämpningen i forumspelen (d.v.s. tillfälle 1 och 2) är obligatorisk och kräver närvaro och aktivt deltagande.

Forumspel I kompletteras vid ett extra muntligt tillfälle **före** kursavslut.

Forumspel II kompletteras vid ett extra muntligt tillfälle **efter** kursavslut.

Studieuppgift 2

Litteraturseminarium - Empati, empowement, kompetens, professionalitet

Syfte

Syftet med uppgiften är att med hjälp av centrala begrepp avseende mellanmänsklig kommunikation och interaktion i institutionella sammanhang, redogöra för och diskutera professionellt förhållningsätt i relation till empati, empowerment och kompetens.

Litteratur

Bjørndal, C. R. P. (2017). *Konstruktiva stödsamtal, kap 2*
Hilmarsson, H. T. (2018). *Empati*
Illeris, K. (2012). *Det utvidgade kompetensbegreppet*
Illman, R. & Nynäs, P. (2017). *Kultur, människa, möte: ett humanistiskt perspektiv*.
Persson, A. (2012). *Ritualisering och sårbarhet: ansikte mot ansikte med Goffmans perspektiv på social interaktion*. (sid 11-18 samt 78-170)
Rogers, C. (1954). *"Toward a Theory of Creativity*

Ni läser individuellt aktuell litteratur. Sedan genomför ni i basgruppen ett eget litteraturseminarium utifrån ert läsande och diskuterar er förståelse av litteraturen, ev frågor och tankar. Skriv ned stödanteckninga för era diskussioner och slutsatser inför det lärarledda seminariet.

Viktiga/relevanta tankar för mitt professionella förhållningssätt

Vad slår an hos dig av det författaren vill säga? Hur påverkas dina tankar och förhållningssätt? Hur blir texten relevant för dig i ditt arbete som studie- och yrkesvägledare? På vilket sätt och vad kommer du att ta med dig?

Mina frågor/oklarheter

Dina frågor till texten/författaren. Kritiska reflektioner till texten?

Redovisning/seminarium

Under det påföljande lärarledda seminariet Campus 5/2 och Distans 6/2 , se schema, ska ni var och en utifrån litteratur undervisning och basgruppsseminariet kunna redogöra för och diskutera:

Vad är empati och dess betydelse i relation till professionalitet?

-Hur kan man använda empati för att skapa en positiv och stödjande miljö i institutionella sammanhang? Vilka utmaningar kan uppstå när man försöker visa empati i professionella sammanhang, och hur kan man övervinna dessa utmaningar?

Vilka kompetenser är centrala för att arbeta med empowement?

Vad innebär empowerment? Hur kan man använda empowerment för att främja social rättvisa och jämlikhet, och hur kan man lära sig att använda dessa kompetenser på ett relevant sätt?

Vad är professionellt förhållningssätt i studie- och karriärvägledning?

-Hur kan en i rollen som vägledare lära sig att kommunicera på ett sätt som främjar lärande, samskapande och självinsikt?

Hur utvecklar en sin självinsikt, självdiciplin och självreflektion?

-Varför är det viktigt att ha en god självinsikt och självdisciplin för att agera kompetent som vägledare och hur kan man lära sig att utveckla dessa färdigheter?

Vad kan din människosyn ha för inverkan på andra människors möjligheter?

- Hur kan man lära sig att hantera sin egen människosyn och dess olika perspektiv och erfarenheter som främjar människor utveckling?

Bedömning

Seminariet är obligatoriskt och kräver närvaro och aktivt deltagande.
Litteraturseminarium – skriftlig komplettering läggs ut på Athena efter seminarietillfället och ska vara inlämnad före kursavslut.

Studieuppgift 3
Metodseminarium - Sociodynamisk vägledning

Syfte
Syftet med seminariet är att bearbeta Sociodynamisk vägledning som teori och metod samt genomföra en tillämpningsövning.

Litteratur
Peavy, Vance (2010). *Socio Dynamic Counselling*. Taos Institute publications

Tillvägagångssätt
Inför metodseminariet 7/2 (via zoom) Distans och Campus på plats 11/2, förbereder du dig genom att läsa boken *Socio Dynamic Counselling* och reflekterar över följande frågor:
- *Hur ser du på sociodynamisk vägledning som teori och metod?*
- *Vilka slutsatser drar du kring detta utifrån karriärvägledning och vägledarens uppdrag?*

Bedömning
Seminariet är obligatoriskt och kräver närvaro och aktivt deltagande.
Sociodynamiskt metodseminarium kompenseras vid ett extra muntligt tillfälle **före** kursavslut.

Studieuppgift 4
Reflekterande analys av samtal

Syfte

I denna uppgift ska du öva på att leda professionella vägledningssamtal och analysera ditt eget agerande som samtalsledare. Du ska reflektera över hur du använder dig av teorier, metoder och centrala begrepp från kursen i ditt samtal. Du ska också visa din kunskap om institutionella samtal och hur de skiljer sig från andra typer av samtal.

Litteratur

Du ska använda dig av kursens litteratur för att stödja och motivera dina analyser och reflektioner. En obligatorisk källa är Adelswärd, V. (1995).” *Institutionella samtal-struktur, moral och rationalitet.*

Tillvägagångssätt: Uppgiften består av två steg: att genomföra ett samtal och skriva en reflekterande analys av samtalet i två delar.

Steg 1 – Samtal

Du ska genomföra ett samtal med en person som inte är i din närmsta krets, till exempel en granne, en bekant eller en studiekamrat. Personen ska ha en aktuell personlig frågeställning som rör karriär eller val/livssituation. Du ska leda samtalet på ett professionellt sätt och använda dig av samtalsmetodik och förhållningssätt som du har lärt dig i kursen. Du ska fokusera på att *lyssna aktivt* och försöka förstå personens situation och behov genom att *omformulera, ställa frågor och sammanfatta.* Du ska inte försöka lösa personens problem, utan snarare klargöra och kartlägga personens berättelse. Samtalet ska vara minst 20 minuter långt och du ska boka in det så snart som möjligt.

Du ska spela in samtalet på ljudfil för att kunna analysera det i efterhand. Du måste informera personen du samtalar med om att samtalet spelas in och få personens tillstånd. Du måste också vara beredd att lämna in ljudfilen till din lärare om hen begär det. Du ska försäkra personen du samtalar med om att endast du och eventuellt din lärare kommer att lyssna på samtalet och att samtalet kommer att raderas efter kursens slut. Du ska också anonymisera personen du samtalar med genom att ge hen ett påhittat namn i din skriftliga analys.

Steg 2 – Reflekterande analys av samtal i två delar

Du ska skriva en sammanhängande text där du analyserar och reflekterar över ditt samtal som samtalsledare. Du ska också transkribera en del av samtalet där du går in i detalj på hur du använder dig av olika metoder och färdigheter. Du ska hänvisa till kursens litteratur för att underbygga dina resonemang.

2. a Sammanhängande text: Omfattning: Max 2500 ord (+/- 200 ord) **exklusive** försättsblad, referenslista och transkribering (antalet ord ska stå på rapportens försättsblad).

Inledning Börja med att ge en kort bakgrund till samtalet; vem du samtalar med, vad samtalet handlar om och hur länge det varar. **(ca 200 ord).**

Vägledningssökandes frågeställning (ca 300 ord) Beskriv sedan vad du uppfattar som den vägledningssökandes frågeställning och behov i samtalet. Vilken typ av vägledning behöver personen? Vilka aspekter av personens karriär eller livssituation är viktiga att belysa? Använd dig av litteraturen för att identifiera och förklara de centrala frågeställningarna som ni

behandlar i samtalet. Reflektera också över om det fanns några frågeställningar som ni inte behandlade, men som du i efterhand ser att ni borde ha gjort. Vad behöver du utveckla eller tänka på för att bättre kunna möta den vägledningssökandes frågeställningar och behov?

Empati, Empowerment och Professionellt förhållningssätt (ca 1000 ord) Beskriv vad empati innebär och hur det skiljer sig från sympati. Förklara varför empati är viktigt i professionella samtal och hur du kan visa empati som samtalsledare. Analysera hur du uttrycker empati (eller inte) i ditt samtal och vad du kan förbättra eller utveckla i detta avseende. Använd dig av litteraturen för att stödja dina resonemang. Beskriv vad Empowerment innebär och hur det kan användas i professionella samtal. Förklara hur du kan stärka den vägledningssökandes självbestämmande, motivation och handlingskraft genom Empowerment. Analysera hur du använder dig av Empowerment (eller inte) i ditt samtal och vad du kan förbättra eller utveckla i detta avseende. Använd dig av litteraturen för att stödja dina resonemang. Beskriv vad ett professionellt förhållningssätt innebär och vilka delar som ingår i det. Förklara hur du kan upprätthålla en professionell roll, etik och gränser i ditt samtal. Analysera hur du visar ett professionellt förhållningssätt (eller inte) i ditt samtal och vad du kan förbättra eller utveckla i detta avseende. Använd dig av litteraturen för att stödja dina resonemang.

Metoder och färdigheter i samtalet som helhet (ca 800 ord) Redogör för de verbala lyssnarfärdigheter och frågeformer som du har lärt dig i kursen: *öppna, slutna och ledande frågor; sammanfattningar och speglingar (omformuleringar).* Förklara hur dessa kan bidra till ett *aktivt lyssnande* och ett fördjupat samtal.

Analysera hur du använder dig av dessa färdigheter i ditt samtal och vad effekten blir. Reflektera över om det finns några färdigheter som du kunde ha använt mer eller mindre av i ditt samtal. Använd dig av litteraturen för att stödja dina resonemang.

Sammanfattning (200 ord) Sammanfatta dina huvudsakliga slutsatser från din analys av samtalet. Identifiera dina styrkor och utvecklingsområden som samtalsledare och koppla dem till kursens litteratur och perspektiv. Ge exempel på hur du kan utveckla dina kunskaper och färdigheter i framtiden.

b Transkribering: Välj en fem minuters sekvens eller olika mindre sekvenser på totalt 5 minuter från ditt inspelade samtal som du tycker är representativ för ditt agerande som samtalsledare. Gör en grov transkribeing av sekvensen/erna så ordagrant som möjligt i en tabell enligt bifogat exempel (se bilaga 1). I tabellen ska du också ange vilka samtalsmetodiska färdigheter du använder dig av och kommentera eller analysera hur de fungerar i samtalet. Transkriptionen ska vara en bilaga till din sammanhängande text och räknas inte in i ordantalet. Du behöver inte hänvisa till litteraturen i transkriptionen.

Analysen läggs i mappen Uppgifter ”Analys av samtal” på Athena senast den 19 februari kl 23:59. Förlängd skrivtid 26 februari kl 23:59. Omtentamenstillfälle 1: Lämnas in senast 28 mars kl. 23:59.

Formalia

För skriftliga uppgifter gäller följande formalia:

- texten ska vara relevant i förhållandet till uppgiften
- texten ska ha en klar struktur och en tydlig åtskillnad mellan dina egna tankar och litteraturens perspektiv
- texten ska vara kopplad till relevant kurslitteratur, källhänvisningarna ska vara korrekta och litteraturförteckning ska finnas med. Referera enligt APA 7 och sidhänvisa.
- texten ska vara rättstavad (Times New Roman 12 punkter med 1,5 i radavstånd)
- sidorna ska vara numrerade

Bilaga 1: Exempel på transkribering

Berättaren	Vägledare (jag)	Analys av förhållningssätt och samtalsmetoder
	Som jag förstod det hela tyckte du att du hade för mycket som stressade dig. Har du många uppgifter som du tycker borde ligga på någon annan?	*Sammanfattar och ber om förtydligande. Kanske borde jag ha ställt en mer öppen fråga som var mindre styrande*?
Ja, en del saker borde definitivt inte ligga på mig. Men det är svårt att säga vem som skulle ta dem istället. Jag har för mycket att göra, uppgifter som ingen annan kan ta över.		
	Hur har det blivit så? Vill du berätta mer?	*Öppen fråga. Vill få fram vad som orsakat problemet.*
Det vet jag faktiskt inte. Möjligen har jag svårt att säga nej för jag tycker att det mesta är roligt		
	Du tycker att det är besvärligt att säga nej?	*Här tolkar jag nog, borde ha Speglat (omformulerat).*
Ja, man kanske är för hygglig i många lägen…		
	Du menar att du tar på dig uppgifter för att vara snäll? Finns det något annat skäl också?	*Nu Speglar (omformulerar) jag men jag kunde väntat med frågan. Skulle varit tyst efter speglingen (omformuleringen).*

Bilaga 2: Centrala begrepp för kursen

De här är centrala begrepp och ord som du behöver förstå och kunna använda för att kommunicera och diskutera/reflektera professionellt förhållningssätt.

- Empati:
- Empowerment:
- Kompetens:
- Kultur:
- Kreativitet:
- Självinsikt:
- Självdisciplin:
- Självreflektion:
- Social interaktion:
- Teori:
- Reflektion:
- Praxis: